

Laidiens: 29.07.2015., Nr. 146

Oficiālās publikācijas Nr.: 2015/146.2

Ministru kabineta noteikumi Nr. 407

Rīgā 2015. gada 14. jūlijā (prot. Nr. 34, 37. §)

Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Augstskolu likuma 9. panta pirmo daļu,
55.³ panta devīto daļu un Izglītības likuma
14. panta 8. un 10. punktu un 27. pantu*

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. augstskolu un koledžu akreditācijas kārtību;
- 1.2. studiju virzienus augstākajā izglītībā;
- 1.3. studiju virzienu akreditācijas un ārpuskārtas akreditācijas kārtību;
- 1.4. augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas lapu paraugus;
- 1.5. kritērijus, pēc kuriem akreditācijas procesā vērtē augstskolas, koledžas un studiju virzienus;
- 1.6. studiju akreditācijas komisijas izveidošanas nosacījumus, tiesības un pienākumus;
- 1.7. augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijā iesaistīto institūciju tiesības un pienākumus.

II. Akreditācijas procesā iesaistītās institūcijas, to tiesības un pienākumi

2. Akadēmiskās informācijas centrs (turpmāk – centrs):

- 2.1. izstrādā un savā darbībā ievēro augstskolu un koledžu un studiju virzienu ārējās kvalitātes novērtēšanas metodikas un procedūras, kas atbilst Eiropas asociācijas kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā izstrādātajiem standartiem un vadlinijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā;
- 2.2. organizē augstskolu, koledžu un studiju virzienu novērtēšanas komisiju darbu, tai skaitā organizē augstskolas, koledžas un studiju virziena novērtēšanas komisijas vizītes augstskolās, koledžās, to filiālēs, piedalās tajās, kā arī nodrošina nepieciešamās informācijas iegūšanu atbilstoši šo noteikumu prasībām;
- 2.3. izvirza augstskolas vai koledžas novērtēšanas komisijas (turpmāk – novērtēšanas komisija) sastāvā un studiju virzienu novērtēšanas komisijas sastāvā iekļaujamos ekspertus, kā arī komisijas vadītāja kandidatūru;

- 2.4. izstrādā studiju akreditācijas komisijas locekļu atlases kritērijus;
 - 2.5. nodrošina akreditācijas procesa dokumentēšanu un arhivēšanu;
 - 2.6. organizē Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas padomes (turpmāk – kvalitātes nodrošināšanas padome) un studiju akreditācijas komisijas sēdes, pieprasa un saņem nepieciešamās ziņas no valsts reģistriem;
 - 2.7. centra tīmekļvietnē publicē informāciju par studiju programmu, studiju virzienu, kā arī augstskolu un koledžu akreditāciju;
 - 2.8. sniedz informāciju un konsultācijas augstskolu un koledžu darbības, kā arī studiju virzienu un studiju programmu kvalitātes nodrošināšanas jomā;
 - 2.9. analizē augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas rezultātus un sniedz ieteikumus tās pilnveidei;
 - 2.10. piedalās Eiropas augstākās izglītības telpas institūciju darbībā un aktivitātēs augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas jomā;
 - 2.11. veic citas ar augstākās izglītības kvalitātes pilnveidi un nodrošināšanu saistītas darbības.
3. Kvalitātes nodrošināšanas padomes sastāvā ir Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretārs, centra direktors, Augstākās izglītības padomes (turpmāk – padome) priekšsēdētājs, Rektoru padomes priekšsēdētājs, Latvijas Koledžu asociācijas priekšsēdētājs, Latvijas Darba devēju konfederācijas ģenerāldirektors, Latvijas Studentu apvienības prezidents, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētājs, Latvijas Mākslas augstskolu asociācijas pārstāvis, Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes valdes priekšsēdētājs, Tautsaimniecības padomes pārstāvis, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras padomes priekšsēdētājs, Latvijas Ārstu biedrības prezidents, Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā reģistrētas ārvalstu akreditācijas aģentūras pārstāvis. Kvalitātes nodrošināšanas padomes priekšsēdētāju uz pieciem gadiem ievēlē kvalitātes nodrošināšanas padome. Kvalitātes nodrošināšanas padomes priekšsēdētāja funkcijas un pārvēlēšanas kārtību, kā arī lēmumu pieņemšanas procedūru nosaka kvalitātes nodrošināšanas padomes apstiprināts reglaments. Kvalitātes nodrošināšanas padomes sekretariāta funkcijas veic centrs.
4. Kvalitātes nodrošināšanas padome:
- 4.1. veic stratēģisku vadību un plānošanu augstskolu un koledžu akreditācijas organizēšanai un studiju virzienu akreditācijas nodrošināšanai centrā;
 - 4.2. apstiprina studiju akreditācijas komisijas locekļu atlases kritērijus;
 - 4.3. apstiprina studiju akreditācijas komisijas sastāvu, priekšsēdētāju un vietnieku;
 - 4.4. apstiprina studiju akreditācijas komisijas reglamentu.
5. Padome:
- 5.1. izskata augstskolas vai koledžas iesniegumu par augstskolas vai koledžas akreditāciju;
 - 5.2. apstiprina novērtēšanas komisijas sastāvu un tās vadītāju;
 - 5.3. vienlaikus ar novērtēšanas komisijas apstiprināšanu apstiprina šo noteikumu 18. punktā minētos novērotājus;
 - 5.4. pieņem lēmumu par augstskolas vai koledžas akreditāciju vai par atteikumu akreditēt augstskolu vai koledžu;

5.5. apstiprina centra izstrādāto augstskolu un koledžu novērtēšanas metodiku un publicē to padomes tīmekļvietnē.

6. Studiju akreditācijas komisijas sastāvā ir septiņi komisijas locekļi. Komisijas locekļiem kopumā ir pieredze:

6.1. augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanā;

6.2. augstākās izglītības studiju procesa organizēšanā;

6.3. Latvijas augstākās izglītības, zinātnes un kultūrpolitikas veidošanā un īstenošanā;

6.4. Eiropas augstākās izglītības telpas (Boloņas procesa) un citu starptautisko augstākās izglītības procesu veidošanā;

6.5. augstākās izglītības un darba tirgus sadarbības veicināšanā.

7. Studiju akreditācijas komisijas priekšsēdētājs uzaicina uz attiecīgo studiju akreditācijas komisijas sēdi ministriju pārstāvjus vai ministriju deleģētos ekspertus, ja tiek izskatīti studiju virzieni, kas atbilst nozarei, kura ir attiecīgās ministrijas kompetencē, kā arī var uzaicināt nozaru ekspertus, kuriem ir padomdevēja tiesības un šo noteikumu

9.2. apakšpunktā minētās tiesības.

8. Studiju akreditācijas komisija:

8.1. izskata augstskolas vai koledžas iesniegumu par studiju virziena akreditāciju;

8.2. apstiprina studiju virziena novērtēšanas komisijas sastāvu un tās vadītāju;

8.3. vienlaikus ar studiju virziena novērtēšanas komisijas sastāvu apstiprina šo noteikumu 49. punktā minētos novērotājus;

8.4. pieņem lēmumu par attiecīgā studiju virziena akreditāciju vai par atteikumu akreditēt attiecīgo studiju virzienu;

8.5. apstiprina centra izstrādāto studiju virzienu novērtēšanas metodiku;

8.6. lemj par izmaiņu izdarīšanu studiju virziena akreditācijas lapā, ja ir mainīts augstskolas vai koledžas nosaukums, studiju programmas kods, īstenošanas vieta, veids, forma un studiju programmas īstenošanas valoda;

8.7. lemj par augstskolas vai koledžas veikto izmaiņu pieļaujamību studiju virzienā pēc tam, kad augstskola vai koledža, ja tā vēlas veikt izmaiņas studiju virzienā, ir iesniegusi studiju akreditācijas komisijā attiecīgu iesniegumu ar lūgumu apstiprināt izmaiņas studiju virzienā. Šajā apakšpunktā minētās izmaiņas studiju virzienā ir šādas:

8.7.1. studiju virzienam atbilstošās studiju programmas nosaukuma, iegūstamās profesionālās kvalifikācijas vai grāda izmaiņas;

8.7.2. mainās studiju programmas atbilstība studiju virzienam;

8.7.3. izmaiņas prasībās, kas noteiktas, uzsākot studiju virzienam atbilstošās studiju programmas apguvi;

8.7.4. izdarītās izmaiņas studiju virziena akreditācijas periodā šim studiju virzienam atbilstošās studiju programmas ilgumā vai apjomā pārsniedz 20 procentu no akreditācijas iesniegumā noteiktās studiju virzienam atbilstošās studiju programmas obligātās un ierobežotās izvēles daļas apjoma kreditpunktos;

8.7.5. augstskolā vai koledžā attiecīgajā studiju virzienā vai studiju virzienam atbilstošajā studiju programmā strādājošā veltēt akadēmiskā personāla izmaiņas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas, ja tās attiecas uz vismaz 20 procentiem no attiecīgajā studiju virzienā strādājošā veltētā akadēmiskā personāla kopskaita vai ja

vismaz 50 procentu no kopīgā akadēmiskā darba apjoma augstskolā vai koledžā attiecīgajā studiju virzienā (neietverot studiju programmas brīvās izvēles daļas, prakšu un gala pārbaudījumu īstenošanu) izpildi vairs nenodrošina akadēmiskais personāls, kura ievēlēšanas vieta ir attiecīgā augstskola vai koledža;

8.7.6. augstskola vai koledža vēlas slēgt kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām;

8.8. apstiprina vienu ekspertu šo noteikumu 8.6. un 8.7. apakšpunktā minēto izmaiņu novērtēšanai.

9. Studiju akreditācijas komisijai ir šādas tiesības:

9.1. pieprasīt no augstskolām, koledžām un valsts institūcijām savas darbības veikšanai nepieciešamo papildu informāciju;

9.2. apmeklēt augstskolu un koledžu, lai studiju virziena akreditācijas vai pieļaujamo izmaiņu akreditētā studiju virzienā novērtēšanas ietvaros iepazītos ar faktiskajiem apstākļiem augstskolā un koledžā;

9.3. sniegt izglītības un zinātnes ministram priekšlikumu par studiju virziena ārpuskārtas akreditāciju.

III. Augstskolas un koledžas akreditācijas kārtība

10. Lēmumu par augstskolas vai koledžas akreditāciju pieņem padome, ja lēmuma pieņemšanas dienā ir akreditēta ne mazāk kā puse no studiju virzieniem, kuros augstskola vai koledža īsteno studiju programmas.

11. Lai augstskolu vai koledžu akreditētu, augstskola vai koledža iesniedz centrā iesniegumu par augstskolas vai koledžas akreditāciju (turpmāk – iesniegums).

12. Iesniegumam pievieno:

12.1. augstskolas vai koledžas pašnovērtējuma ziņojumu, kurā iekļauj šo noteikumu 1. pielikumā minēto informāciju;

12.2. studējošo un darba devēju aptauju rezultātus. Centrs izstrādā un padome apstiprina studējošo un darba devēju aptaujās ietveramos obligātos jautājumus;

12.3. studiju līguma paraugu;

12.4. dokumentus, kas nosaka studējošo pašpārvaldes statusu un finansēšanas kārtību;

12.5. apliecinājumu, ka maksa par augstskolas vai koledžas akreditāciju ir ieskaitīta centra bankas kontā.

13. Iesniegumu augstskola vai koledža iesniedz papīra formā, pievienojot identisku iesnieguma elektronisko versiju elektroniskā datu nesējā, vai elektroniskā formā. Elektroniskā formā iesniegtu iesniegumu paraksta ar drošu elektronisko parakstu saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumā noteiktajiem nosacījumiem. Iesniegumu un tam pievienotos dokumentus iesniedz valsts valodā ar tulkojumu angļu valodā. Strīdu gadījumā noteicošie ir valsts valodā iesniegtie dokumenti.

14. Iesniegumu un tam pievienotos dokumentus paraksta augstskolas rektors vai koledžas direktors. Iesniedzamo dokumentu kopai pievieno satura rādītāju.

15. Centrs pārbauda iesniegumu un tam pievienotos dokumentus un, ja nepieciešams, rakstiski pieprasa trūkstošo informāciju. Minēto informāciju augstskola vai koledža iesniedz centrā 30 dienu laikā pēc tās pieprasīšanas.

16. Iesniegumu atdod iesniedzējam šādos gadījumos:

16.1. nav veikta samaksa par augstskolas vai koledžas akreditāciju;

16.2. nav iesniegta visa informācija, kas rakstiski pieprasīta saskaņā ar šo noteikumu 15. punktu;

16.3. dokumenti nav noformēti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām dokumentu noformēšanas prasībām.

17. Augstskolu vai koledžu novērtē novērtēšanas komisija, kuras sastāvā ir septiņi eksperti. Ekspertiem ir kvalitātes novērtēšanas pieredze augstskolu, koledžu, augstākās izglītības studiju virzienu akreditācijas vai studiju programmu licencēšanas procesā. Novērtēšanas komisijā ir viens Latvijas Studentu apvienības deleģēts pārstāvis un vismaz divi ārvalstu eksperti. Novērtēšanas komisijas vadītājam jābūt ar starptautisku pieredzi augstākās izglītības iestāžu vērtēšanā. Novērtēšanas komisijas ekspertiem kopumā ir:

17.1. augstākās izglītības iestādes vadīšanas pieredze;

17.2. zināšanas, kas atbilst augstskolā vai koledžā īstenotajiem studiju virzieniem;

17.3. pieredze augstākās izglītības iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu novērtēšanā;

17.4. pieredze augstskolas zinātniskās darbības vērtēšanā;

17.5. pieredze augstskolas vai koledžas un darba devēju organizāciju sadarbības vērtēšanas jomā.

18. Novērtēšanas komisijas darbā bez balsstiesībām var piedalīties Latvijas Studentu apvienības un Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības deleģēti novērotāji, kā arī padomes ieteikti novērotāji.

19. Triju darbdienu laikā pēc novērtēšanas komisijas apstiprināšanas padomē centrs informē attiecīgo augstskolu vai koledžu par novērtēšanas komisijas sastāvu. Augstskola vai koledža triju darbdienu laikā var izteikt noraidījumu novērtēšanas komisijas locekļiem, iesniedzot rakstisku pamatotu iesniegumu padomē, kurā izskaidro noraidījuma iemeslus katram noraidītajam novērtēšanas komisijas loceklim. Padomes priekšsēdētājs divu nedēļu laikā izskata augstskolas vai koledžas iesniegumu. Ja padomes priekšsēdētājs atzīst iesniegumu par pamatotu, centrs izvirza citus ekspertu kandidātus noraidīto aizvietošanai, izveidojot jaunu novērtēšanas komisiju.

20. Akreditācijas procesā augstskolu vai koledžu secīgi vērtē:

20.1. saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumu – augstskolas un koledžas atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām (turpmāk – atbilstības novērtējums);

20.2. saskaņā ar šo noteikumu 3. pielikumā noteiktajiem augstskolas un koledžas vērtēšanas kritērijiem.

21. Centrs 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 15. punktā noteiktās pārbaudes izvērtē augstskolas vai koledžas iesnieguma atbilstību šo noteikumu 2. pielikumā minētajām prasībām. Vienlaikus centrs pieprasa Izglītības kvalitātes valsts dienestam piecu darbdienu laikā sniegt informāciju par konstatētajiem augstskolas vai koledžas pārkāpumiem to īstenoto studiju virzienu ietvaros un tiem atbilstošo studiju programmu īstenošanā, augstskolas vai koledžas veiktajiem pasākumiem šo pārkāpumu novēršanā un saņemtajām sūdzībām, kas saistītas ar studiju virzienu un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanu, kā arī pieprasa tai sertifikācijas institūcijai, kas veic personu sertifikāciju reglamentēto profesiju jomā un kurā attiecīgā augstskola vai koledža īsteno studiju programmas (turpmāk – sertifikācijas institūcija), piecu darbdienu laikā sniegt informāciju par attiecīgajām augstskolas vai koledžas īstenotajām studiju programmām.

22. Ja šo noteikumu 21. punktā minētajā novērtējumā konstatēta būtiska neatbilstība normatīvo aktu prasībām, padome izvērtē, vai tas ir pietiekams pamats pieņemt lēmumu par atteikumu akreditēt augstskolu vai koledžu, vai arī augstskolas vai koledžas akreditācijas process turpināms atbilstoši šo noteikumu III nodaļā noteiktajai kārtībai.